

Blærekateter

Til patienter og pårørende

Til Patient, Pårørende og Hjemmesygeplejerske.

Til Hjemmesygeplejersken:

Der er anlagt blærekateter d. _____.
Siliconekateter Tieman / nelaton ch. _____ / _____ .
Siliconekateteret kan under normale omstændigheder ligge i 3 måneder.

Blærekateter:

Forskellige sygdomme kan påvirke blærens evne til at tømme sig.

Det kan derfor være nødvendigt at anlægge et blærekateter. Kateteret skal blive liggende i blæren i en periode, enten som midlertidig behandling eller i visse tilfælde som livslang behandling.

Et kateter er en blød slange, som består af vævsvenligt materiale.

Kateteret føres op i blæren gennem urinrøret. Gennem et siderør fyldes en ballon med glycerin, der sikrer at kateteret ligger fast i blæren. - Se tegning.

Når kateteret skal fjernes tømmes ballonen, for væske, og kateteret kan trækkes ud.

Giver kateteret nogen gener?

I begyndelsen kan kateteret forårsage ubehag f.eks. fornemmelse af konstant vandladningstrang og irritation af urinrøret. Efter et par dage plejer generne gradvist at forsvinde.

Tømningsventil:

Der kan påsættes en ventil på kateteråbningen, så det kan åbnes og lukkes. Kateterventilen åbnes ved vandladningstrang, eller hver 3-4. time, og urinen udtømmes i toilettet.

Efter tømning lukkes ventilen og aftørres med toiletpapir.

Kateterpose:

Kan anvendes i stedet for ventil. Kateteret kobles til en pose, som anbringes på låret eller læggen.

Posen tømmes, når den er 3/4 fuld ved at åbne bundventilen. Slangen på kateterposen kan placeres på låret, og hæftes med plaster. Kateterposen kan anbringes i en netpose på låret. Kateterpose og ventil skal skiftes mindst 1 gang ugentlig, samt efter behov, evt. af en

hjemmesygeplejerske. Ved midlertidigt behov udleveres poser og fiksering fra Urinvejskirurgi.

Placering af kateter og slange:

Der må ikke komme træk eller knæk på kateteret. Læg kateterslangen i en blød bue op på den nederste del af maven og hæft kateteret til maven med et plaster. Tæt siddende underbukser eller nettrusser er bedst egnede til at holde kateteret på plads.

Ved mænd placeres penis opad maven og kateterslangen lægges derefter i en blød bue i underbukserne (se billede)

Blærekateter

Personlig hygiejne:

Foretag altid håndvask før og efter berøring af kateter og urinpose. En gang dagligt bruses eller vaskes omkring kateteret med vand, kun mild sæbe ved synlig snavs. For mænd gælder det også under forhuden

Væskeindtagelse:

Vi anbefaler væskeindtag på 1½ - 2 literi døgnet for at skylle kateteret igennem.

Kateter problemer:

Urinen kan af og til blive grumset, uklar og ildelugtende. Dette kan som regel afhjælpes ved at drikke rigeligt, ca. 1 liter ekstra.

Hvis der kommer sivning af urin ved siden af kateteret kan der forsøgsvis i samarbejde med hjemmesygeplejersken afhjælpes med: Placering af benpose på skinnebenet, hvis du sidder eller ligger meget, da det sikrer et bedre urinflow.

Skylning med sterilt vand/saltvand, eller afkalker (urotainer).

Sikre kateterets placering ved at tømme ballonen, skubbe kateteret tilbage i blæren og genfylde ballonen og trække "tot".

Ved feber, blod i urinen, smerter i blæren, tilstopning af kateter, skal du primært kontakte hjemmesygeplejerske, Urinvejskirurgisk ambulatoriet, skadestue/klinik eller egen læge.

Skiftning af kateteret

Kateteret skal skiftes med regelmæssig mellemrum oftest hver 2-3. måned. Skiftningen foregår hos egen læge, af hjemmesygeplejerske eller i Urinvejskirurgi Ambulatorium.

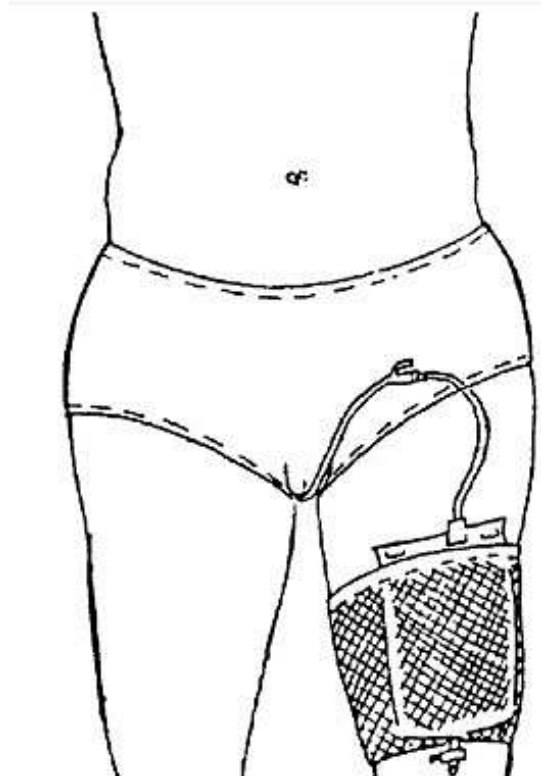
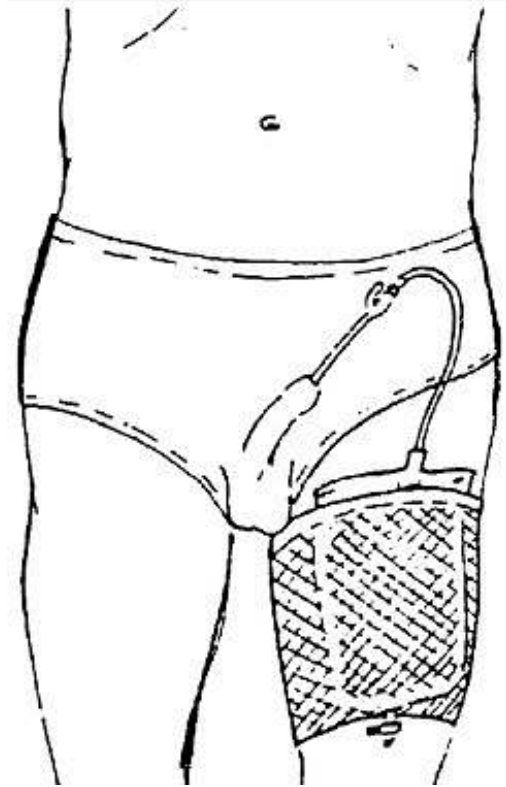
Kan man leve normalt med kateter?

Du skal vænne dig til at have kateter, men det behøver ikke at medføre store ændringer i din hverdag.

Det er vigtigt, at du ikke ændrer din levevis, men forsat er sammen med din omgangskreds og dyrker dine fritidsinteresser. Det er dog ikke hensigtsmæssigt at gå i svømmehal.

Er det muligt at have et aktivt seksualliv?

Ja! - men du og din partner kan måske føle det som en hindring, at du har et kateter. Det kan være en god ide at dele de tanker, I hver især

Blærekateter

har, med hinanden. Det er bedst, at du tømmer din blære inden samleje. Er din blærefuld, kan urinen sive ud langs kateteret. Plejer du ikke at klemme kateteret af, kan du alligevel godt gøre det i forbindelse med samleje. Mænd Det kan godt gøre lidt ondt men det betyder ikke, at der er noget galt. Hvis du folder kateteret op under eller over penis, kan samleje gennemføres. Det er en fordel at bruge kondom for at forhindre træk på kateteret og smerter. Brug af kondom nedsætter også risikoen for blærebetændelse. Ved sædafgang vil det meste af sæden blive presset op i blæren, men der kan sive lidt sæd ud gennem urinrøret langs kateteret.

Kvinder.

Du kan sætte kateteret fast på maven med et stykke plaster. Så kommer kateteret ikke i vejen, og du behøver ikke være bange for, at det bliver trukket ud.

Hjælpemidler:

Når dit kateter er en midlertidig behandling udleveres kateterposer, ventiler og benfixering fra Urinvejskirurgi.

Når dit kateter bliver en permanent løsning ansøges der om bevilling til din hjemkommune som overtager betalingen og måden de udleveres på.

Med venlig hilsen
Urinvejskirurgi, SHS Tlf. 79973800

